

Bilimsel Dergilerin Sürdürülebilirliğinde Dil Kriterlerinin Rolü: Türkiye'deki Psikiyatri Dergilerinin Analizi

Role of Language Criteria in the Sustainability of Scientific Journals: Analysis of Psychiatry Journals in Türkiye

📧 Tuğçe Pekçoşkun¹, 📧 Kadri Kıran¹, 📧 Cem Uzun²

¹Trakya Üniversitesi, Edirne

²Koç Üniversitesi, İstanbul

ÖZ

Bilimsel makalelerde İngilizcenin baskın olması ve yerel olarak finanse edilen araştırmalarda İngilizcenin kullanılması, anlamayı engelleyebilmekte ve bilimsel dergilerde yerel dillerden evrensel dile geçişle ilgili endişeleri artırabilmektedir. Ayrıca, yayın dilinin dergi sürdürülebilirliği üzerindeki etkisi de daha fazla araştırma gerektiren ilgi çekici bir alandır. Bu ilgiden ötürü bu çalışmada, 2010-2023 yılları arasında yayımlanan 42 Türk psikiyatri dergisinin yayın dillerinin dergi sürdürülebilirliğini nasıl etkilediği araştırılmıştır. DergiPark platformu, TR Dizin ve dergi web sitelerinden elde edilen bilgiler analiz edilerek yayın dilleri ve dil değişikliklerinin sürdürülebilirlik üzerindeki etkisi incelenmiştir. İncelenen dergilerden 8'i yayın hayatına son vermiş, 34'ü ise yayın hayatına devam etmektedir. Yayın hayatı sonlandırılan dergilerin 3'ünde Türkçe makaleler, 2'sinde İngilizce makaleler, 3'ünde ise hem Türkçe hem de İngilizce makaleler yer almaktadır. 2023 yılında yayın hayatına devam eden 34 dergiden 3'ü sadece Türkçe yayınları, 8'i sadece İngilizce yayınları, 22'si hem Türkçe hem İngilizce yayınları, 1'i ise her makalenin hem Türkçe hem de İngilizce versiyonunu kabul etmektedir. Yalnızca Türkçe yayın kabul eden dergi herhangi bir indeks tarafından taranmamaktadır. Sadece İngilizce yayın yapan 8 dergiden biri SCI-Expanded ve TR Dizin, 3'ü TR Dizin ve DOAJ, 3'ü TR Dizin tarafından taranmakta, 1'i ise herhangi bir ana dizin tarafından taranmamaktadır. Her iki dilde yayın yapan 22 dergiden biri tüm ana indeksler tarafından, dördü TR Dizin ve DOAJ tarafından, ikisi DOAJ ve altısı sadece TR Dizin tarafından taranmakta, dokuzu ise hiçbir ana indeks tarafından taranmamaktadır. Dergi yayınlarında yerel dilin kullanılması derginin sürdürülebilirliğini olumsuz etkileyebilmekte, ancak bu durum ana indekslerde taranma ve atıf alma ile belirlenmemektedir. Ayrıca, İngilizce yayın yapmak uluslararası dergilerden atıf almayı garanti etmemekte ve derginin uzun vadede sürdürülebilirliğini sağlamamaktadır.

Anahtar sözcükler: Yerel dil, lingua franca, yayınlanma, sürdürülebilirlik, psikiyatri dergileri, Türkiye

ABSTRACT

The dominance of English in scientific papers and the use of English in locally funded research may hinder local comprehension and raise concerns about transitioning from vernacular languages to a universal language in scholarly journals. Additionally, the impact of publication language on journal sustainability is an intriguing area requiring further investigation. This study investigated how the publication languages of 42 Turkish psychiatric journals published between 2010-2023 impact journal sustainability. It examined the effect of publication languages and language changes on sustainability by analyzing information from the DergiPark platform, TR Index, and journal websites. Among the analyzed journals, 8 have ceased publication, while 34 continue. The terminated journals include 3 with Turkish articles, 2 with English articles, and 3 with both Turkish and English articles. Among the 34 ongoing journals in 2023, 3 only accepts Turkish publications, 8 only accept English publications, 22 accept both Turkish and English publications, and 1 accepts both Turkish and English versions of each article. The Turkish-only journal is not indexed by any major indexes. Of the eight English-only journals, one is SCI-Expanded and TR Index, three are indexed by TR Index and DOAJ, three are indexed by TR Index and one is not indexed by any major index. Among the 22 journals publishing in both languages, one is indexed by all the major indexes, four by TR Index and DOAJ, two by DOAJ and six by TR Index only, nine are not indexed by any major index. The use of the local language in journal publications may adversely affect the journal's sustainability, but it is not solely determined by indexing and citation in major index. Furthermore, publishing in English does not guarantee citations from international journals or ensure the long-term viability of the journal.

Keywords: Vernacular language, lingua franca, publishing, sustainability, psychiatry journals, Türkiye

Giriş

Yayıncılık akademide çok önemli bir yere sahiptir. Yayın yapmak kolay olmamakla birlikte, kabul edilme ihtimali yayının dili ve kalitesi gibi birçok farklı faktöre bağlıdır. Günümüzde yerel dillerin korunma ihtiyacı çok önemli bir konudur. Bu husus Leiden Manifestosu'nun 3. maddesinde de açıkça belirtilmiştir. Bu makalede yerel kaynakların korunmasının önemini vurgulamaktadır. Bu kaynaklar arasında, dilin öneminin yerel dilde yazılan orijinal eserlerin değerinin azalmasına neden olduğu açıktır (Hicks et al. 2015).

Dergi dilinin İngilizce veya Türkçe olmasından daha önemli olan, derginin hangi platformlarda yer aldığı ve bu platformların erişilebilirliğidir. Bilim dilinde, lingua franca olarak kabul edildiği için İngilizce kullanmak daha avantajlı görünmektedir. "Lingua franca" terimi, ana dili aynı olmayan insanlar arasında iletişim için kullanılan ortak bir dil anlamına gelmektedir (Seidlhofer 2005). Bilim dilinde bu kullanım arttıkça, İngilizcenin bir lingua franca olarak algılanması da artmaktadır. Kullanıcıların herhangi bir ücret ödemediği literatüre özgürce erişebildiği açık erişim, okuyuculara çevrimiçi erişim sağlayarak küçük bilimsel toplulukların kendi dillerinde yayın yapmalarına olanak tanımıştır.

Dengeli çok dillilik, sürdürülebilir çok dillilik ve adil çok dillilik, 2018 yılındaki 14. EASE konferansında ana konuları olarak tartışılmıştır. Önemli indekslerin baskısı ve uluslararası atıf sayısını artırmak amacıyla birçok ülkede akademik yükselmeler için İngilizce yayın yapma zorunluluğu nedeniyle ana dili İngilizce olmayan ülkelerde bilimsel yayın dili İngilizce olarak değiştirilmiştir (Uzun 2018). DergiPark (DergiPark 2021) bünyesinde yaptığımız analiz, son yıllarda fen ve tıp bilimleri alanlarında İngilizce yayın yapma yönünde bir eğilim olduğunu göstermektedir. Sosyal bilimlerde de bu yönde bir eğilim olduğu, ancak bu eğilimin diğer bilim dalları kadar yüksek olmadığı; fen bilimlerinde ise giderek arttığı görülmektedir.

Bu duruma baktığımızda ülkenin kaynaklarıyla araştırma yapıyoruz ama bunları ülkemizin dilinde Türkçe yayınlamıyoruz, İngilizce yayınlıyoruz çünkü dergilerimizin görünürlüğünün ve atıf sayılarının artmasını istiyoruz. Dergilerin yerel dilden İngilizceye geçmesi, dergi performansı (büyük indeksler tarafından taranma, yüksek etki faktörü, indirme sayısı vb.), erişilebilirlik ve uluslararası başvuruları olumlu yönde etkilemektedir. Dil değişimi konusunda gerekli altyapı ve koşullar sağlandıktan sonra bu değişim olumlu etki yaratmaktadır. Ancak dergilerin bu değişime sahip olup olmadığı soru işaretidir.

Bazı dergiler yayın dilini İngilizceye çevirerek bunu bir yöntem olarak kullanabilmektedir. Eğer önemli indekslere girmek ve gönderi sayısı artırılmak isteniyor ise bu tek bir yolla mümkün olmamakta, kolektif bir gelişim gerektirmektedir. Unutulmamalıdır ki Türkçemize sahip çıkmak için Türkçe literatür eksikliğini gidermek temel hedef olmalıdır. Yayın dilini İngilizce olarak değiştiren dergiler için; etkinliklerini artırma, misyonlarını ve uluslararası hedeflerini değiştirme istekleri ön plana çıkmaktadır. Dergilerde daha kaliteli yayın yapma isteği her zaman ön plandadır. Aslında ana dili Türkçe olan yayınlarda da birçok sorun ile karşılaşmaktadır.

Çoğunlukla kıdemli akademisyenlerin, sadece uluslararası yazarlara değil, Türkiye'den kıdemli yazarlara da ulaşmak için Türkçe yayın yapmak istemedikleri ve İngilizce yayın yapmak istedikleri görülmektedir. Bu nedenle Türkçe dergilere makale gönderimi tercih edilmemektedir. Bu çalışmada dil ve sürdürülebilirlik arasındaki ilişki, bu durumun avantaj ve dezavantajları ortaya konularak incelenmiştir.

Yöntem

Karıştırmacı faktörleri en aza indirmek için, 2010-2023 yılları arasında Türkiye'de psikiyatri alanında yayınlanan 42 dergi incelenmiştir. Dergiler, 2010-2023 yılları arasında en az bir yıl yayımlanmış olsalar dahi dikkate alınmıştır. Bu dergiler DergiPark platformu, TR Dizin (TR Dizin, 2021) ve kendi web sayfalarındaki bilgiler dikkate alınarak analiz edilmiştir. Dergilerin yayın hayatına başlaması, DergiPark kullanım yılları, tıklanma sayıları, DergiPark platformundan indirilen makale sayıları, dergilerin dilleri, Türkçe makale sayıları, İngilizce makale sayıları, aynı çalışmanın hem Türkçe hem de İngilizce yayınlandığı makale sayıları, toplam makale sayıları, yıllık atıf sayıları, yıllık tıklanma sayıları, TR Dizin'den indekslenme durumları, ortak cilt, ortak sayı ve yıllık yayınlanan sayıları Türk Psikiyatri Dizini'nden (Türk Psikiyatri Dizini 2021) ve dergilerin web sayfaları taranmıştır. Aves Yayıncılık tarafından DOAJ, ESCI, SCOPUS ve SCI Expanded dergilerinde de tarama kriterler belirlenmiştir. Türkçe ve İngilizce makalelerin etki analizleri TR Dizin verileri kullanılarak yapılmıştır. Çalışmada TR Dizin'de en az 2020-2023 yıllarında dizinlenen 16 psikiyatri dergisinin verileri kullanılmıştır. Ardından yayın dili ile sürdürülebilirlik parametreleri arasında bir ilişki olup olmadığı değerlendirilmiştir.

İstatistiksel Analiz

Çalışmada tanımlayıcı istatistikler kullanılmış ve veriler MS Excel'de analiz edilmiştir.

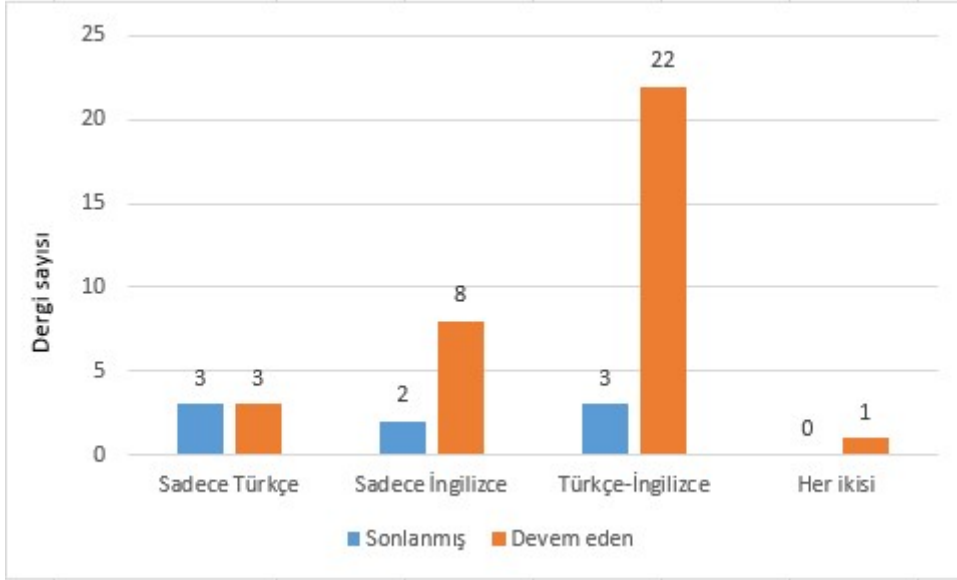
Tablo 1. 2010-2023 yılları arasında Türkiye'de yayımlanan psikiyatri ve psikoloji dergileri

	Dergi Adı	Dergi Web adresi
1	Addicta: The Turkish Journal on Addictions	http://www.addicta.com.tr/
2	Aile Psikolojik Danışmanlığı Dergisi	http://dergipark.org.tr/tr/pub/apdad
3	ea. Anadolu Psikiyatri Dergisi / ga. Alpha Psychiatry	http://alpha-psychiatry.com/
4	Ayna Klinik Psikoloji Dergisi	http://dergipark.org.tr/tr/pub/ayna
5	Bağımlılık Dergisi	http://dergipark.org.tr/tr/pub/bagimli
6	Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Araştırmalar Dergisi	http://www.jcbpr.org/
7	Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi	http://www.cogepderg.com/
8	Current Addiction Research	http://www.currentaddiction.org/
9	Current Research and Reviews in Psychology and Psychiatry	http://dergipark.org.tr/en/pub/crrpp
10	Düşünen Adam: Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Dergisi	http://dusunenadamdergisi.org/
11	Geriatri ve Geriatrik Nöropsikiyatri Dergisi	Yok
12	Güncel Psikiyatri ve Psikonörofarmakoloji	Yok
13	Humanistic Perspective	http://dergipark.org.tr/en/pub/hp
14	ea. Journal of Mood Disorders / ga. Psychiatry and Behavioral Sciences	http://www.pbsciences.org/
15	Klinik Psikiyatri Dergisi	http://klinikpsikiyatri.org/
16	Klinik Psikoloji Dergisi	http://www.klinikpsikoloji.org/
17	Klinik ve Ruh Sağlığı Psikolojik Danışmanlığı Dergisi	http://dergipark.org.tr/tr/pub/klinikpsikoloji
18	Kriz Dergisi	http://dergipark.org.tr/tr/pub/krspdder
19	Nesne Psikoloji Dergisi	http://www.nesnedergisi.com/
20	Nöropsikiyatri Arşivi	http://www.noropsikiyatriarsivi.com/
22	NP Akademi	Yok
21	Okul Psikolojik Danışmanlığı Dergisi	http://dergipark.org.tr/tr/pub/opdd
23	Online Journal of Technology Addiction and Cyberbullying	http://dergipark.org.tr/tr/pub/ojtac
24	Psikanaliz Yazıları	Yok
25	Psikiyatri Hemşireliği Dergisi	http://phdergi.org/tr/
26	Psikiyatride Derlemeler, Olgular ve Varsayımlar (RHCP)	Yok
27	Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar	http://psikguncel.org
28	Psikodrama	Yok
29	Psikoloji Çalışmaları	http://iupress.istanbul.edu.tr/tr/journal/sp/home
30	ea. Klinik Psikofarmakoloji Bulteni / ga. Psychiatry and Clinical Psychopharmacology	http://psychiatry-psychopharmacology.com/
31	Spiritual Psychology and Counseling	http://spiritualpc.net/
32	The Journal of Happiness and Well Being	http://dergipark.org.tr/en/pub/jhwb
33	The Journal of Neurobehavioral Sciences	http://journals.lww.com/jons/
34	Türk Psikiyatri Dergisi	http://www.turkpsikiyatri.com/
35	Türk Psikoloji Dergisi	http://dergipark.org.tr/tr/pub/turkpsikoloji
36	Türk Psikoloji Yazıları	http://psikolog.org.tr/yayinlar/turk-psikoloji-dergisi
37	Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi	http://dergipark.org.tr/tr/pub/tpdrd
38	Türk Uyku Tıbbı Dergisi	http://jtsm.org/
39	Türkiye Bütüncül Psikoterapi Dergisi	http://dergipark.org.tr/tr/pub/bpd
40	Yansıtma: Psikopatoloji ve Projektif Testler Dergisi	http://www.yansitmadergisi.com/index.php
41	Yaşam Becerileri Psikoloji Dergisi	http://dergipark.org.tr/tr/pub/ybpd
42	ea. Yeni Symposium / ga. Neuropsychiatric Investigation	http://neuropsychiatricinvestigation.org/

ea: eski ad, ga: güncel ad

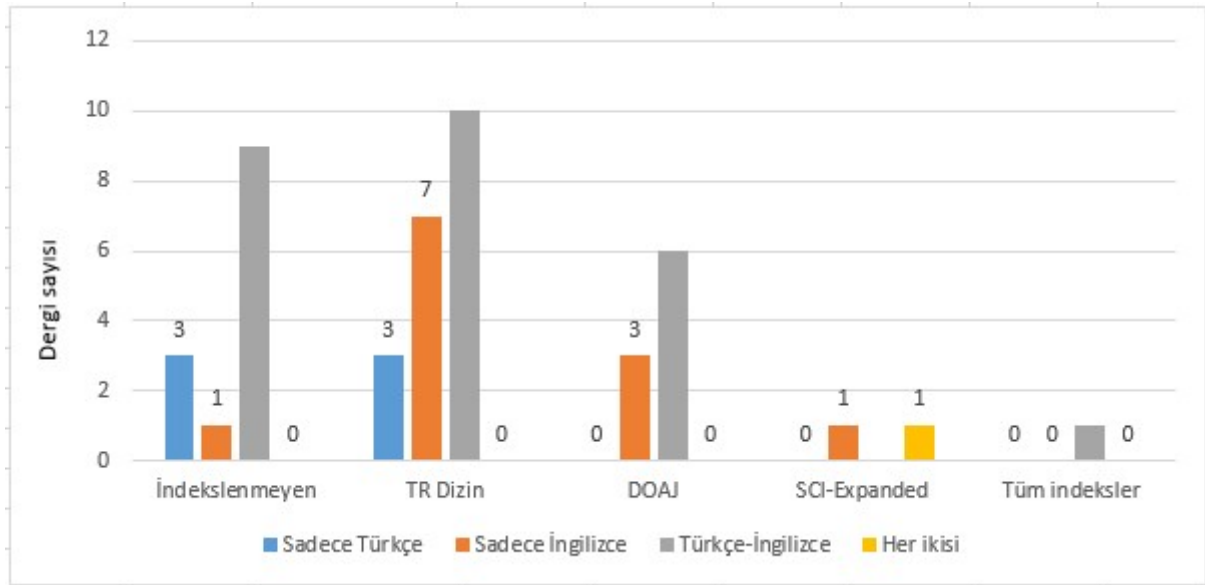
Bulgular

Araştırma örneklemini ve aralığı olarak 2010-2023 yılları arasında yayımlanan 42 Türk Psikiyatri Dergisi alınmıştır. Bu dergilerden sekizi (%19) çalışma dönemi içinde yayını durdurmuştur. Bunlardan üçü sadece Türkçe, ikisi sadece İngilizce, üçü ise hem Türkçe hem de İngilizce olarak yayınlanmıştır; hiçbiri indekslenmemiştir.

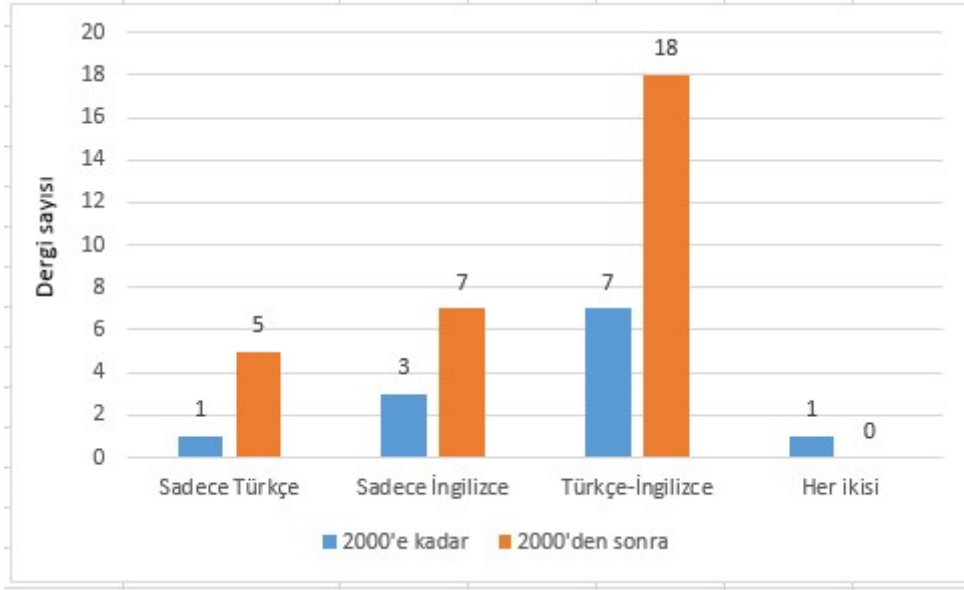
Şekil 1. Örneklenen dergilerin yayın durumu

Geriye kalan 34 dergi (%81) yayın hayatına devam etmektedir. Türkçe yayımlanan 3 dergi (%9) herhangi bir temel indeks (SCI-Expanded, DOAJ veya TR Dizin) tarafından taranmamaktadır. Yayın dili İngilizce olan 8 dergiden (%24) biri SCI-Expanded ve TR Dizin, 3'ü TR Dizin ve DOAJ, 3'ü sadece TR Dizin de taranmakta, biri ise hiçbir indeks tarafından taranmamaktadır. Hem Türkçe hem de İngilizce makale kabul eden 22 dergiden (%65) biri tüm majör indeksler tarafından, 4'ü TR Dizin ve DOAJ tarafından, 6'sı sadece TR Dizin ve 2'si sadece DOAJ tarafından indekslenirken, 9'u hiçbir indeks tarafından indekslenmemektedir. İki dilde (Türkçe ve İngilizce) yayınlanan sadece 1 dergi SCI-Expanded tarafından dizinlenmektedir (Şekil 1, 2).

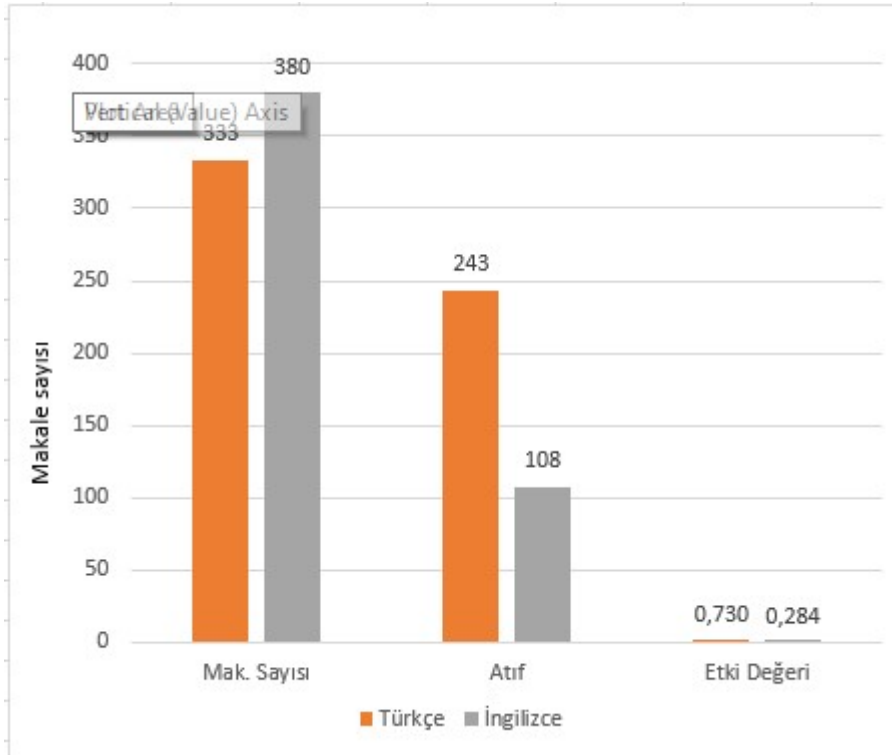
Şekil 2. Yayın hayatına devam eden dergilerin indekslenme durumu (Bir dergi birden fazla indekse girebilir)

Yayın hayatına 2000 yılından sonra başlayan genç dergiler çoğunlukla Türkçe veya İngilizce makaleler yayınlamıştır (Şekil 3).

Şekil 3. 2000'den önce ve sonra kurulan dergilerin dil tercihleri.

Bu çalışma dilin etki faktörü üzerinde bir etkisi olup olmadığını da araştırılmıştır. Deneyimler, her uzmanlık alanındaki en iyi dergilerin, bir makaleyi kabul ettirmenin en zor olduğu dergiler olduğunu ve bunların yüksek etkili dergiler olduğunu göstermiştir (Garfield, 2006). Araştırma alanımızda, SSCI endeksinde hem Türkçe hem de İngilizce yayın yapan sadece 1 dergi vardı. Dergiler tarafından yayımlanan Türkçe ve İngilizce makalelerin atıf performansı ardışık iki yıl üst üste karşılaştırılmıştır (2022 yılı etki faktörü için 2020-2021 yılları araştırılmıştır). Yayınların 333'ü Türkçe, 380'i İngilizce olup toplam atıf sayısı sırasıyla 235 (etki: 0,730) ve 96'dır (etki: 0,284). Türkçe ve İngilizce makalelerdeki atıfların 7'si hariç tamamı Türk yazarlar tarafından yazılmıştır (Şekil 4).

Şekil 4. Türkçe ve İngilizce dergilerde yayın dilinin etki faktörü üzerindeki etkisinin analizi

Araştırma verilerinin büyük bir kısmı araştırmaya konu olan dergilerin en çok tarandığı indeks olan TR Dizin'den alınmıştır. Araştırma verilerinin TR Dizin'den alınmış olması ve diğer dizinlerde olduğu gibi TR Dizin'in de

verilerini kendi veri tabanından çekmesi nedeniyle analizlerin yerel kalması çalışmanın sonuçlarını etkileyebileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Tartışma

Bilim dilinin İngilizce olması, ancak yerel olarak finanse edilen çalışmaların araştırmacıların anlayamayacağı şekilde İngilizce yazılması ve mevcut bilginin dünyanın her yerinden araştırmacılarla paylaşılması ihtiyacı, dergilerde yerel dilden ortak dile geçişi sorgulanır hale getirmiştir. Birçok dergi her iki dilde de yayın yapmayı tercih etmektedir. Ancak bir makalenin her iki dilde aynı anda yayımlanması, yüksek maliyetler ve dergilerde bazı karışıklıklara yol açma potansiyeli nedeniyle yaygınlaşmamıştır. Zaman içinde otomatik çeviri olanaklarının artmasıyla bu sorun ortadan kalkabilir, ancak bilimsel çalışmaların çevirisinde bilimsel anlamın kaybolma ya da yanlış olma potansiyeli olduğu unutulmamalıdır (Uzun 2018). Her iki dilde yazılmış metinlerde birbirini çeviri ya da dillerden birindeki ifade zayıflığı nedeniyle ortaya çıkabilecek yanlış anlaşılmalara gibi sınırlılıklar da önemli sorunlar olarak değerlendirilebilir.

Bazı editörler yayın dilindeki değişikliklerle dergilerde önemli bir fark olacağını düşünmektedir. Ancak çalışmamızda da görüldüğü gibi yayın dilindeki değişiklik tek başına bir fark yaratmayabilir. Önemli olan etik, güvenilir ve kaliteli bir yayın ortamının sağlanmasıdır.

Günümüzde dergi kalitesini gösteren genel kabul görmüş araçlardan biri olan etki faktörleri manipüle edilebilmekte ve çeşitli sınırlılıklara sahip bulunmaktadır. Az bilinen bilimsel alanları ya da önemi sonradan anlaşılabilir çalışmalar yayımlayan dergilerde (çünkü 2 yıllık ve 5 yıllık hesaplamalar) ya da atıfların iyi kontrol edilmediği dergilerde ortaya çıkan etki faktörünün ciddi yetersizlikleri bulunmaktadır. Web of Science tarafından taranmayan dergilerde bu göstergenin uygulanması mümkün görünmemektedir. Ayrıca haberler, editöre mektuplar, editörialler ve küçük tartışma yazıları gibi makaleler aracılığıyla da etki faktörü manipüle edilebilmektedir (Kurmis 2003). Bilimsel bir derginin öncelikli hedefi yüksek etki faktörüne sahip olmak değil, uygun editoryal süreçlerden geçerek yüksek kaliteli, etik makaleler yayımlayarak kaliteli bir dergi haline gelmek olmalıdır. Bir dergide yayınlanan makalelerin bilimsel kalitesi ve derginin görünürlüğü artarsa etki faktörü de artacaktır (Uzun 2017). Dergilerin atıflarına baktığımızda kabul edilebilir bir durum söz konusudur. Atıf oranı yani etki faktörü, hiçbir zaman endeksten düşme nedeni değildir. Asıl sebep etki faktörünün ani yükselişidir. Etki faktörünün düşük olmasının yanı sıra kademeli olarak artması her zaman aranan bir özelliktir. Bu çalışmada, bir makalenin İngilizce yazılmasının mutlaka yüksek atıf alacağını göstermediği görülmektedir (Şekil 4). Türkçe makalelerin daha çok okunduğu ya da daha kolay anlaşıldığı ve dolayısıyla daha çok atıf aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Günümüzde psikiyatri alanında kullanılan dile bakıldığında Türkçe ya da Türkçe ve İngilizcenin baskın dil olduğunu görüyoruz. Türkçe yayınlar da en az yabancı dillekiler kadar ilgiyi ve özeni hak etmektedir. Unutulmamalıdır ki, ülke kaynakları ile yapılan çalışmaların dünyada görünürlüğünü artırmak amacıyla İngilizce olarak yayınlanması, yerel okuyucuların bu sonuçlardan yararlanamaması ya da en azından yeterince yararlanamaması gibi bir çelişkiye neden olabilir. Öte yandan sadece Türkçe yayın yapmak da İngilizce yayın yapmanın kazanımlarından kamuoyunu mahrum bırakacağı için tercih edilmemelidir. Aslında, dergilerin bilim dili olarak İngilizceyi kullanarak görünürlükleri ve atıf sayılarını artırmaktan daha ziyade kalitelerini değerlendirecek ve artıracak bir mekanizmaya ihtiyaçları vardır. Bu mekanizma ile dergilerin kalitelerinin artması ile yazarlara ve okuyuculara değer katması ve sonuç olarak büyük indekslere dâhil edilerek görünürlüklerini artırması sürdürülebilirliklerini daha da güçlendirebilir. İngilizceye geçiş, bilimsel yayının dünyanın birçok yerine ulaşmasını sağlarken, yerel araştırmacıların kendi kaynaklarıyla yapılan araştırmaları anlayamaması sonucunu da doğuracaktır. Bu dil değişikliğinin hem mali açıdan hem de çevirileri yapacak yetkin uzman editörlerin eksikliğinde gerçekleştirilmesi, beklendiği kadar verimli ve kolay bir şekilde yapılamayacağı da açıktır. Ayrıca dil değişikliği, gelen makalelerde önemli bir azalmaya neden olacaktır. Dergi çalışanlarının yüksek düzeyde İngilizce bilme zorunluluğu, kaliteli çalışan bulma konusunda dergileri sıkıntıya sokacaktır.

Bu çalışmanın sınırlılıkları arasında 13 yıllık süreçte araştırılan psikiyatri ve psikoloji dergilerinin verilerinin yanı sıra TR Dizin ve DergiPark'taki verilerin sağlıklı olmaması yer almaktadır. Bazı dergiler DergiPark'ı kullanmamakta, bazıları geç kullanmaya başlamakta, bazıları TR dizinde yer almamakta ve web sayfalarında güvenilir veri bulunmamaktadır. Dolayısıyla doğru verilere ulaşmak mümkün olmamış ve veriler bu kısıtlar doğrultusunda sunulmuştur. Ancak veriler büyük ölçüde eksiksiz olduğu için veriler analiz edilmiştir. Bazı dergilerin arşivleri de yeterli değildi. Örneğin SCI-Expanded'da yer alan bir derginin arşivinde hiçbir bilgi yoktu. Bir derginin arşivinde sadece İngilizce başlıklar bulunurken, makaleler Türkçe olarak yayımlanmıştır. Bu çalışmada da bu tür hatalar tespit edilmiştir.

Bu çalışmanın, Türkiye'deki psikiyatri ve psikoloji dergilerine odaklandığı dolayısıyla ortaya çıkan durumun Türkiye ve diğer ülkelerdeki öteki disiplinler için farklı olabileceği unutulmamalıdır.

Sonuç

Bir ülkenin kaynaklarından yararlanılarak yapılan bilimsel çalışmalarda kullanılan dilin o ülkedeki insanların anadillerinden farklı olması ve bu nedenle çoğu kimse tarafından anlaşılabilmesi üzerinde ciddiye alınması gereken bir durumdur. Buna karşın, yapılan bilimsel çalışmanın yerel bir dilde yayınlanması dünyanın geri kalan diğer insanları tarafından bu çalışmanın anlaşılabilmesi durumu da diğer bir durumdur.

Yerel yayın dili, bir derginin sürdürülebilirliği üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olabilir, ancak bu, büyük endeksler tarafından indekslenme ve atıf alma ile ilgili değildir. Ayrıca, İngilizce yayın yayınlamak, uluslararası dergilerden atıf almayı veya derginin sürdürülebilirliğini garanti etmez. Bir bilimsel derginin en öncelikli hedefi, her zaman uluslararası yayıncılık kriterlerini güncel olarak takip etmesi ve dergisinde bunları incelemesidir.

Burada dikkat edilmesi gereken diğer bir husus da yeterli altyapısı olmayan dergilerin yerel dilden İngilizce makale basımına geçme ile beraber daha büyük sıkıntılara düşebileceğidir. O yüzden dil değişimi yapmak isteyen dergilerde Editör, Editör yardımcısı, Yayın kurulu üyeleri ve dergi çalışanlarının İngilizce diline hakimiyetinin de yüksek olması gerekmektedir.

Kaynaklar

- DergiPark (2021) DergiPark. <https://dergipark.org.tr/en/> (Accessed 21.09.2023)
- Garfield E (2006) The history and meaning of the journal impact factor. *JAMA*, 295:90-93.
- Hicks D, Wouters P, Waltman L, De Rijcke S, Rafols I (2015) Bibliometrics: the Leiden Manifesto for research metrics. *Nature*, 520:429-431.
- Turkish Psychiatry Index (2021) Turkish Psychiatry Index. <http://psikiyatridizini.net> (Accessed 21.09.2023)
- TR Index (2021) TR Index. <https://trdizin.gov.tr/en/home/> (Accessed 21.09.2023)
- Kurmis AP (2003) Understanding the limitations of the journal impact factor. *J Bone Joint Surg Am*, 85:2449-2454.
- Seidlhofer B (2005) English as a lingua franca. *ELT journal*, 59:339-341.
- Uzun C (2017) Increasing the impact factor in the ethical way. *Balkan Med J*, 34:482-484.
- Uzun C (2018) Local, regional or English language editing of small scientific journals: The experience of Trakya University journals. 14th EASE General Assembly and Conference, 8-10 June 2018 Bucharest, Romania.

Yazarların Katkıları: Çalışmaya önemli bir bilimsel katkı sağlandığı ve makalenin hazırlanmasında veya gözden geçirilmesinde yardımcı olduğu tüm yazar(lar) tarafından beyan edilmiştir.

Danışman Değerlendirmesi: Dış bağımsız

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması bildirilmemiştir.

Finansal Destek: Bu çalışma için finansal destek alındığı beyan edilmemiştir.

Not: Bu çalışma, 23-25 Haziran 2021 tarihleri arasında düzenlenen 15. EASE Genel Kurul ve Konferansı'nın Poster Sergisi'nde sunulmuştur.

Authors Contributions: The author(s) have declared that they have made a significant scientific contribution to the study and have assisted in the preparation or revision of the manuscript

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: No conflict of interest was declared.

Financial Disclosure: No financial support was declared for this study.

Acknowledgement: This study is presented in the Poster Exhibition of the 15th EASE General Assembly and Conference, held between June 23-25, 2021.